

Evankelis-luterilainen uskonto

Uskonnonopetuksen keskeinen tehtävä on perehdyttää opiskelija omaan uskontoonsa, sen kulttuuriperintöön sekä uskonnosta nousevaan elämäntutkimukselliseen ja eettiseen ajatteluun. Muihin uskontoihin tutustutaan niiden omista lähtökohdista käsin. Uskonnonopetuksessa uskontoa tarkastellaan laajasti osana kulttuuria ja yhteiskuntaa sekä yhteisön ja yksilön elämää.

Työskentelytavat

Oppiaineen tavoitteet edellyttävät sellaisen opiskeluympäristön luomisen, jossa asioiden tarkastelu avoimesti keskustellen on mahdollista. Katsomusopetus on siten parhaimmillaan ongelmakeskeistä opiskelua, jossa opiskelijat yhdessä itseohjautuvasti kehittävätkä kysymyksiä tuottaen erilaisia selitysmalleja ja argumentteja niitä ja eri perinteiden tarjoamia malleja vertaillen, arvioiden ja edelleen kehittäen.

Opiskelussa voidaan lisäksi käyttää kirjoittamista monissa muodoissa hyväksi selkiyttämään sekä yksilön että ryhmän ajatteluprosessia. Lisäksi käytössä ovat erilaiset parityöskentelyn muodot, jotka myös mahdollistavat opiskelijalle nopean palautteen saamisen turvallisessa muodossa. Oppimisen itsesäätelyn oppimista voidaan edistää erilaisin oppimispäiväkirjoin ja kehittymiskansioin siihen kuuluvine tehtävineen.

Opiskelussa luodaan myös kosketusta aitoihin asiantuntijakulttuureihin kirjallisuuden, netin, vierailijoiden ja kouluun soveltuvien tutkimustehtävien kautta. Erilaiset uskontotieteelliset kenttätyöt tarjoavat lisäksi mahdollisuuksia sekä koulun ulkopuolisiin kontakteihin aidoissa elämänympäristöissä että integraatiomahdollisuuksia muihin oppiaineisiin.

Perustellusta syystä opiskelijalle voidaan myöntää oikeus kurssin itsenäiseen suorittamiseen. Silloin edellytetään opettajan kanssa sovittavien kirjallisten ja suullisten tehtävien suorittamista. Tällaisia ovat esimerkiksi kirjoitelmat, oppimispäiväkirjat, portfoliot, kenttätyöt ja alan kirjallisuuteen tutustuminen.

Etäopiskelu on vaihtoehto esim. työjärjestysongelmissa ja opiskelijan elämäntilanteen niin vaatiessa. Etäopiskelusta pätevät soveltuvin osin samat periaatteet kuin itsenäisestä opiskelusta.

Uskonnon opiskelussa käsitellään syvällisiä elämänongelmia, joten siinä korostuu dialogisuus. Näin ollen on huolehdittava sosiaalisen vuorovaikutuksen toteutumisesta myös etäopiskelussa.

Suoritusjärjestys

Kurssien suoritusjärjestys on vapaa.

Arviointi:

Uskonnon oppimäärä muodostuu opiskelijan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti aineen pakollisista, syventävistä ja soveltavista kursseista. Myös koulukohtaiset syventävät ja soveltavat kurssit kuuluvat aineen oppimäärään. Pakolliset kurssit ja valtakunnalliset sekä koulukohtaiset syventävät kurssit arvioidaan numerolla. Koulukohtaiset soveltavat kurssit voidaan arvioida numerolla tai suoritusmerkinnällä.

Pakolliset kurssit

UE1. Uskonnon luonne ja merkitys

Keskeiset sisällöt

- uskonnon määrittely ja tutkiminen
- uskonnon ydinkysymykset
- uskonto yhteisössä ja yksilön kokemuksessa
- Raamattu pyhänä kirjallisuutena
- yleispiirteet Raamatun synnystä ja sisällöstä
- Raamatun tutkimus- ja tulkintatavat
- Raamatun vaikutukset maailmankuvaan ja kulttuuriin

UE2. Kirkko, kulttuuri ja yhteiskunta

Keskeiset sisällöt

- kristillisen kirkon synty
- alkukirkosta idän ja lännen kirkon eroon
- lännen kirkko keskiajalla
- idän kirkon kehitys
- reformaatio ja kirkkojen kehitys uudella ajalla
- nykyinen kristikunta ja kirkkojen rooli nykyajan maailmassa
- kirkkojen ja uskontojen välinen vuoropuhelu

UE3. Ihmisen elämä ja etiikka

Keskeiset sisällöt

- ihmisen tärkeät elämänkysymykset: elämän tarkoitus, kärsimys, kuolema
- kristillinen käsitys Jumalasta, ihmisestä, luonnosta ja pelastumisesta
- hyvän ja pahan käsitteet
- kristillinen etiikka ja etiikan teoriat
- yksilöeettisiä kysymyksiä
- yhteiskuntaeettisiä kysymyksiä

Syventävät kurssit

UE4. Uskontojen maailmat

Keskeiset sisällöt

- Kurssilla käsitellään hindulaisuutta, buddhalaisuutta, Kiinan ja Japanin uskontoa sekä juutalaisuutta ja islamia alla olevien teemojen näkökulmasta. Lisäksi tarkastellaan luonnonkansojen uskontojen yhteisiä piirteitä.
- uskontojen levinneisyys ja kannattajamäärät
- uskontojen pyhät kirjat ja oppi

- uskontojen eettiset ohjeet
- uskontojen kultit ja rituaalit
- uskontojen suuntaukset
- uskonnot ja yhteiskunta

UE5. Mihin suomalainen uskoo?

Keskeiset sisällöt

- muinaissuomalainen uskonto
- Suomen kirkkohistorian yleislinjat
- luterilainen kirkko ja muut kristilliset kirkot nykypäivän Suomessa
- ei-kristilliset yhteisöt Suomessa
- kristinuskon vaikutus suomalaiseen kulttuuriin ja yhteiskuntaan

Koulukohtaiset syventävät kurssit

UE6. Pyhien kirjoitusten kurssi

Keskeiset sisällöt

- syventävä näkökulma raamatun tutkimukseen ja tulkintaan
- vähintään kahden muun suuren uskonnon teksteihin tutustuminen
- pyhät kirjat kulttuurin välittäjinä

UE7. Uskonnonfilosofian kurssi

Keskeiset sisällöt

- kieli ja merkityksen määräytyminen, kieli välineenä, kielen ja todellisuuden suhde; tieteen todistekielipeli verrattuna uskonnollisen uskon kielipeliin; mitä on puhe jumalasta;
- usko ja uskonnollinen kieli osana kulttuurin ja yhteisön elämänmuotoa sekä yksilön "elämänongelmana"; tosiasiat ja kulttuurinen viitekehys
- uskonnollisten uskomusten koeteltavuudesta ja perustelemisesta
- mitä ja miten voimme tietää todellisuudesta; teologia, uskonnonfilosofia ja tiede
- maailmankatsomus ja tiede, uskonnolliset kuvat; tiede ja uskontokritiikki; luonnollinen ja yliluonnollinen; onko uskonnon oltava yliluonnollista; teismin filosofiset ongelmat
- aasialaista uskonnonfilosofiaa valinnan mukaan

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

UE8. Uskonnon kenttätöön kurssi

Keskeiset sisällöt

- opiskelijat muodostavat parit ja valitsevat oman tutkimusaiheensa
- kerrataan tieteelliseltä työskentelyltä täytetyiksi edellytettävät ehdot
- käydään läpi uskontotieteen ja teologien tutkimusalojen perusteet, jotta opiskelijat voivat valita tutkimusaiheeseensa sopivat tutkimusotteet ja tiedonkeruumenettelytavat
- tutkitaan mahdollisia muihin oppiaineisiin integroinnin mahdollisuuksia
- kartoitetaan tarvittavien tutkimuskohteeksi valittujen henkilöiden ja/tai yhteisöjen saataavuutta
- selvitetään kenttätöyöskentelyä edeltävän aiempaan tutkimukseen perehtymisen tärkeyttä
- opettaja toimii jatkossa työparien mentorina

UE9. Bibliodraama -kurssi

Keskeiset sisällöt

- jokin Raamatun teksti, jota työstetään koulutetun bibliodraamaohjaajan johdolla
- ohjaaja selvittää lyhyesti, mitä bibliodraama on
- kurssi toteutetaan leirimuotoisena perjantaista sunnuntaihin
- ohjaaja pyydetään Keravan seurakunnasta

UE10. Lähimmäispalvelun kurssi

Keskeiset sisällöt

- lähimmäinen lähellä ja kaukana
- osallistuminen esim. seurakuntadiakonian, ystäväpalvelun tai SPR:n toimintaan
- perehtyminen lähetysjärjestöjen toimintaan ja kehitysyhteistyöhön